

A photograph of a woman in a light blue dress and a man in a military uniform dancing together. The woman has a pearl necklace and a bob haircut. The man is looking at her.

Mängufilmi
Detsembrikuumus
võtted lõppevad
veebruaris

Sisukord

➔ **EFS info**

- 3 Eesti film läheb edasi
- 4 EFSi toetuse taotlemise voorud 2008
- 4 EFSi 2008. aasta sihttoetuste piirmäärad
- 4 Uued töötajad
- 4 Eesti film eesti kooli

➔ **Põhidokumendid 2008**

- 5 EFSi 2008.aasta eelarve
- 6 Toetuste eraldamise eeskirja muudatused

➔ **Toetused 2007**

- 7 Sõlmitud toetustlepingud 01.01.-31.12.07
- 11 Kommentaariks 2007.aasta toetustele
- 12 Dokumentaalfilmide eksperdi kommentaar
- 13 Eesti Filmi Sihtasutuse toetatud filmide esilinastused 2007

➔ **Kultuuriekspord**

- 15 Eesti filmiaasta 2007: festivalid ja auhinnad

➔ **Arve ja fakte**

- 18 Kinolevi statistika 2007
- 20 Eesti filmid eesti telekanalites 2007

➔ **Filmiüritusi**

- 22 Eesti film 100. Volüüm 7
- 23 2008 kevadtalve esilinastused
- 25 Sõprus - autorikino kodu

➔ **MEDIA**

- 28 MEDIA uudised

➔ **Teated**

- 29 Kultuuriministeeriumi kinotoetused 2007

➔ **Eesti Filmi Sihtasutuse kontaktandmed**

Üldtelefon: 627 60 60 • Faks: 627 60 61 • E-post: film@efsa.ee • Postiaadress: Uus 3, Tallinn 10111
Taotluste vastuvõtt E-N 10.00-16.00

Marge Liiske tegevjuht: 627 60 60 marge@efsa.ee • **Karlo Funk peaekspert:** 627 60 64, karlo@efsa.ee
Moonika Olju sekretär, projektijuht: 627 60 60, moonika@efsa.ee • **Raimo Jõerand, filmiekspert:** 627 60 00, raimo@efsa.ee
Kristina Märtin tootmisassistent: 627 60 69, kristina@efsa.ee • **Milla Raaper pearaamatupidaja:** 627 60 66, milla@efsa.ee
Lili Pilt välissuhete juht: 627 60 68, lili@efsa.ee • **Eda Koppel infojuht:** 627 60 63, eda@efsa.ee
Anu Ernits, MEDIA Desk juhataja: 627 60 65, anu@efsa.ee, mediadesk@efsa.ee

Margit Vremmert, Tallinnfilmi juhataja: 6442810, margit@efsa.ee
Katrin Rajasaare, kino "Sõprus" levijuht: 627 6067, katrin@efsa.ee

ISSN 1736-065X

Eesti film läheb edasi

➔ "Georg"

Vaadates tagasi aastale 2007, ei saa öelda midagi sellist, mida juba öeldud poleks: Eesti filmil on olnud edukas aasta. Eesti filmide vaatajaid kokku rekordilised 232 478, turuosa 14,3%, osa kassatulust 13,2 %, koguni kolm Eesti filmi filmide TOP 10-s, PÖFFi vaatajate arv esmakordselt üle 50 000 vaataja: see kõik iseloomustab 2007. aasta Eesti filmi ärilist poolt.

Ka kunstilise külje pealt on aasta muljetavaldav: nii palju festivalikutseid ning auhindu ei ole Eesti filmid ühe aasta jooksul veel saanud. Ilmselt on tegemist õnneliku ja meeldiva, ent sellegipoolest tähelepanuväärse kokkusattumisega.

Filmitegijad ise kardavad edu üle rõõmustada, ehk isegi "ära sõnuda". Arusaadav. Loorberitel puhkamine pole tegevus, mis kedagi edasi viiks. Ent edu üle headmeelt tundmine ei pruugi tähendada perspektiivide ja reaalsusetaju kadumist. Reaalsus on täna aga tõesti selline, et olukord kinorindel veel lõplikult ei rõõmusta: vähe kinosid, madalad eelarved, puudu(vad) stuudio(d)ja labor(id), alailma nappiv kvaliteetne tehniline staff. Ehkki paranemise märke on märgata: juba on sõna "loomemajandus" saanud natuke liha luudele, juba on selgemalt terendamas maagilise digilabori kuju, juba kasvab juurde kinosid nagu seeni põuase metsa all – vähe, aga siiski.

Eesti Filmi Sihtasutuse eelarvele tuleb riigi vahenditest 5 miljonit krooni juurde, olles sel aastal siis 64,7 miljoni krooni. Loodetud koalitsioonileppe taevamanna jäi sel aastal tulemata. Aga me oskame oma

valget laeva oodata, kasvõi pool sajandit, eks ole, ning selle nimel ka tegutseda. Teie, head filmitegijad, filme tehes, meie teid riigi volitusel toetades. Koos riigi toetuse suurenemise nimel töötades.

Riigi volitusest. EFS on oma eesmärgi ehk Eesti rahvusliku filmikultuuri ja -tööstuse arengu soodustamise ja toetamise täitmiseks riigiabi andjaks riigi vahendite osas. Koos sellega on sihtasutuse juhatus kohustatud teostama järelevalvet toetuste kasutamise üle. Alates 2008. aasta veebruarist on meile selles abiks ka EFSi eelarvenõunik Endel Koplimes. Esialgult töötab eelarvenõunik poole kohaga.

Riigipoolse kontrolli teostamine tähendab kontrolli ka meie tegevuse üle - mitte ainult rahajagamise õigsuse, vaid ka taotlejate võrdse kohtlemise printsiibi jälgimist. Sellest tulenevalt vajame edaspidigi kõikidelt taotlejatelt neid elemente, mis (ka teie kaasabil valminud) toetuste eraldamise eeskirjas kirjas, ainult

➔ "Sügisball"

ilusate silmade eest projekt tuge ei saa. Geniaalsus muidugi tuleb ainult kasuks.

Sellest tulenevalt lõpetuseks soovitus veidi vähemkogenud produtsentidele: kui soovite toetust, tuleb seda taotleda vastavalt kehtivale korrale. Ja kui soovite meid näha teie filmi esilinastusel, tuleb sinna kas pileteid müüa või kutse saata. Võõrale peole me kutsumata tulla ei saa ega taha ka. Aga kui kutsute, tuleme heameelega!

Ikka tegusat jätkuvat filmiaastat,

Marge Liiske
EFSi tegevjuht

EF*S*i 2008. aasta sihttoetuste piirmäärad

Vastavalt EF*S*i toetuste eraldamise eeskirjale saab EF*S* filmiprojekte toetada kuni 70% ulatuses kogu projekti maksumusest. Saadud stsenaariumitoetuse ja arendustoetuse summa arvestatakse tootmistoetuse maksimum-määra sisse.

1. MÄNGUFILM – EELARVE 26 650 000 KROONI

1.1. Täispikkade mängufilmide tootmistoetuste eelarve on:

21 800 000 krooni

Piirmäärad on

Täispika mängufilmi tootmistoetusel: **6 500 000 krooni**

Piiratud tootmistoetusel: **3 500 000 krooni**

Koostöös ETVga valmiva telefilmi tootmistoetusel: **700 000 krooni**

1.2. Täispikkade mängufilmide stsenaariumitoetuste eelarve:

350 000 krooni

Täispika mängufilmi stsenaariumitoetuse piirmäär on: **50 000 krooni**

1.3. Täispikkade mängufilmide arendustoetuste eelarve:

2 500 000 krooni

Täispika mängufilmi arendustoetuse piirmäär on:

500 000 krooni

1.4. Lühimängufilmi tootmistoetuste eelarve:

1 300 000 krooni

Lühimängufilmi tootmistoetuse piirmäär on: **500 000 krooni**

2. ANIMAFILM – 13 800 000 KROONI

Lühianimafilmi tootmistoetuse piirmäär on **4 000 000 krooni**

3. DOKUMENTAALFILM – 9 600 000 KROONI

Dokumentaalfilmi tootmistoetuse piirmäär on:

600 000 krooni

Dokumentaalfilmi arendustoetuse piirmäära ei ole

4. LEVITOETUSED – 1 400 000 KROONI

Levitoetuse piirmäär on **400 000 krooni**

5. VARIA - 2 400 000 KROONI

Projektide toetuse piirmäära ei ole

6. TULEMUSTOETUSED - 500 000 KROONI

Menutoetuse maksimumsumma on seotud arendustoetuse piirmääraga, 2008. aastal on see **500 000 krooni**

*Kinnitanud
EF*S*i nõukogu
23. jaanuaril 2008*

Toetuste taotlemise voorud 2008

I POOLAASTA

14. jaanuar 2008 - dokumentaalfilmide arendus- ja tootmistoetustaotlused

18. veebruar 2008 - lühimängufilmide tootmistoetustaotlused

17. märts 2008 - täispikkade mängufilmide arendustoetustaotlused

14. aprill 2008 - dokumentaalfilmide arendus- ja tootmistoetustaotlused

5. mai 2008 - täispikkade mängufilmide stsenaariumitoetustaotlused

II POOLAASTA

15. september 2008 - dokumentaalfilmide arendus- ja tootmistoetustaotlused ja Eesti Kroonika

22. september 2008 – “Eesti lood” ideekavandid

6. oktoober 2008 - täispikkade mängufilmide arendustoetustaotlused

20. oktoober 2008 - lühimängufilmide tootmistoetustaotlused

3. november 2008 - täispikkade mängufilmide stsenaariumitoetustaotlused

17. november 2008 – telefilmide ideekavandid

Uued töötajad

Alates 25. veebruaris asub EF*S*i välissuhete juhina tööle Tristan Priimägi.

Tristan Priimägi lõpetas Tartu Ülikooli semiootika teaduskonna 2001. aastal, olles spetsialiseerunud filmisemiootikale.

Sellest ajast töötanud mitmetes reklaamiagentuurides ning olnud töö kõrvalt seotud erinevate kultuuriprojektidega nagu graafilise disaini võrguajakiri “Beta” ja muusikafestival “Plink Plonk”. Lisaks kirjutanud filmist, muusikast ja popkultuurist kõigile Eesti suurematele väljaannetele, teinud tõlke- ja promotsioonitööd Eesti filmidele ja aidanud korraldada filmifestiivali PÖFF. Tristan osaleb ka 7.-17.vebruaril toimuvaval Berliini filmiturul, et kohtuda väliskolleegidega ja tutvuda filmiturul toimuvaga.

Alates 15. veebruarist 2008 luuakse EF*S*is eelarvenõuniku ametikoht. Eelarvenõunikuna asub poole kohaga tööle Endel Koplimets.

Endel Koplimets on töötanud MTÜ PÖFF tegevjuhina, erinevate mängufilmide tegevprodutsendina ja hinnanud ka EF*S*i esitatud taotluste eelarveid.

Eesti film eesti kooli

Aastal 2007 saadeti Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Eesti Filmi Sihtasutuse ühisprojekti raames eesti koolidesse kolm dokumentaalfilmi. Alg- ning põhikoolidesse saadeti Rein Ma-

rani „Eesti kotka-aabits“ ning gümnaasiumitesse Dorian Supini „Arvo Pärt. 24 prelüüdi ühele fuugale“ ja Jaan Tootseni „Hea uus ilm.“ Eesti koolidesse välismaal saadeti kõik kolm filmi ning lisaks digitaalselt taastatud „Kevade“.

Filmid valis Haridus- ja Teadusministeerium ning projekt jätkub aastal 2008.

Eesti Filmi Sihtasutuse 2008. aasta eelarve

TULUD KOKKU	65 500 000
Riigieelarvelised eraldised	64 790 290
Tulud hoiustelt	209 710
Eelmiste perioodide jääk	500 000
KULUD KOKKU	65 500 000
EFS SIHTTOETUSED FILMIPROJEKTIDELE	54 350 000
Mängufilmide toetus	26 650 000
Stsenaariumitoetus	350 000
Arendustoetus	2 500 000
Tootmistoetus	21 800 000
Lühimängufilmide toetus	1 300 000
Telemängufilm	700 000
Animafilmide toetus	13 800 000
Dokumentaalfilmide toetus	9 600 000
Menutoetus	500 000
Levitoetus	1 400 000
Muud sihttoetused (Varia)	2 400 000
sh. MTÜ PÖFF	750 000
EFSi muud projektid	4 650 000
Rahvusvahelised filmiturud/Baltic Films	950 000
Filmipärandi restaureerimine/EF 100	1 500 000
Filmikoopiate soetamine ja transport	700 000
Projektide ekspertiis ja auditid	200 000
Eesti filmialased raamatud ja infoleht	240 000
Baltic Event	100 000
Eurimages	100 000
Dokufoorumid	50 000
EFP/EDN liikmemaksud ja projektid	100 000
Muud projektid (sh Filmograafia)	710 000
Filmiharidus	350 000
Kino Sõprus tegevus	450 000
EFSi tegevuskulud	5 700 000
Personalikulud	3 910 000
sh. nõukogu halduskulud	282 500
siseaudiitori halduskulud	86 600
Lähetuskulud	220 000
Renditud ruumide majandamiskulud	548 000
Info-ja kommunikatsioonikulud	215 000
Muud mitmesugused kulud	607 000
Käibemaks kuluna	180 000
Põhivara amortisatsioon	20 000

Kinnitatud EFSi nõukogu koosolekul 12.12.2007

Toetuste eraldamise eeskirja muudatused

Peamised uuendused toetuste eraldamise eeskirjas on seotud vajadusega viia see vastavusse Euroopa Liidu seadustega. Et film peaks erinevalt teistest kultuurivaldkondadest alluma konkurentsiseadusele, ent Euroopa peab oma filmide toetamist oluliseks, võivad liikmesriigid anda filmide tootmiseks toetusi juhul, kui täidetud on teatud tingimused. Selleks annab Komisjon liikmesriikide vastavale asutusele välja riigiabi andmise loa, mida tuleb teatud perioodi jooksul uuendada.

Toetada võib filme, mis on vastavalt statistikale madalaeelarvelised, kultuuriliselt olulised ega oma rahvusvaheliselt suurt levipotentsiaali. Kõik need tingimused on ka TEEse kirjutatud.

Muus osas on tegemist valdavalt tehniliste muudatustega. Järeltootmistoetus, mis on eelkõige mõeldud tehniliste tööde teostamiseks, on viidud levitoetuste alla, kuhu see loogiliselt ka peaks kuuluma, kuivõrd tegelikult tootmise käigus tehtavate järeltootmistööde maksumus peab sisalduma juba tootmistoetuses.

Madalaeelarvelise filmi toetus muutus sisuliselt piiratud tootmistoetuseks. Toetus ulatub nõukogu poolt kehtestatud vastava piirmääran – 3,5 miljonit krooni 2008. aastal – ja võimaldab senisest paindlikumalt toetada projekte, mille jaoks soovitakse EFSilt võrdlemisi väikest toetust, sõltumata koondeelarvest, nagu varem. Olulisemaks võib aga kujuneda punkt, mis ei luba enam tegeleda ettevõtte uute taotlustega juhul, kui see on juba taotlenud kaks korda pikendust, ent film/projekt pole endiselt valminud. Loomulikult juhtub eriti dokumentaalfilmide tegemise juures igasuguseid ootamatusi. Ent tähtaegade venimine on ületanud kriitilise piiri ja terve mõistuse kohaselt ei ole otstarbekas tegeleda uute ideedega, enne kui vana pole teostunud.

TEEst jääb välja ka aktuaalsuse kaotanud punkt, mis puudutas ainuotstarbelisi firmasid, mis loodi ainult ühe filmi tootmiseks.

Karlo Funk
EFSi peaekspert

Muudatused toetuste eraldamise eeskirjas

1.3. Eeskirjas kasutatakse mõisteid, lähtudes filmitootmise rahvusvahelisest tavast ja normidest. Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1.3.4. madalaeelarveline film – film, mille koondeelarve ei ületa 12 miljonit eesti krooni;

1.3.5. piiratud rahvusvahelise levipotentsiaaliga film - eesti-keelne ja kõrge kunstilise väärtusega ja/või eksperimentaalset kinokeelt kasutav film, samuti film, mis põhineb Eesti kultuuril, ajalool või Eesti autorite poolt kirjutatud originaalsel laste- või noortefilmi stsenaariumil;

3.4. Tootmistoetus eraldatakse sõltumatule filmitootmisettevõttele täispikkade mängufilmide (alates 65 minutit), keskmise pikkusega filmide ja lühimängufilmide, animafilmide ning dokumentaalfilmide tootmiseks.

3.4.1. Tootmistoetuse saamiseks peab film vastama vähemalt kolmele kriteeriumile järgnevalt loetelust

- a) filmi aluseks oleva stsenaariumi tegevus toimub Eestis, või mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis, või mõnes Euroopa Majandusühenduse liikmesriigis või Shveitsis;
- b) vähemalt üks peategelastest on seotud Eesti kultuuri või keelega;
- c) filmi aluseks olev originaalstsenaarium on kirjutatud põhiliselt eesti keeles;
- d) filmi aluseks olev stsenaarium on mugandus originaalsest Eesti kirjandusteosest;

e) filmi peateema käsitleb kunsti ja/või kunstnikke

f) filmi peateemaks on ajaloolised tegelased või sündmused;

g) film käsitleb Eesti rahva jaoks olulisi tänapäevaseid, kultuurilisi, sotsiaalseid või poliitilisi teemasid.

3.5. Tootmistoetuse liigid on lühifilmi tootmistoetus, animafilmi tootmistoetus, dokumentaalfilmi tootmistoetus, täispika mängufilmi tootmistoetus ja piiratud mahuga tootmistoetus.

3.10. Piiratud tootmistoetus on mõeldud sellise pika mängufilmi tootmiseks, mille koondeelarve on kuni 5 000 000 (viis miljonit) krooni või mille tootmiseks EFSilt taotletav toetus ei ületa 50% koondeelarvest ega toetusliigile nõukogu poolt kehtestatud piirmäära.

3.12. Levitoetuse eesmärk on filmi kodumaise ja rahvusvahelise levi soodustamine. Levitoetust eraldatakse filmide järeltootmiseks (videolt filmiformaati ülekandmiseks), kino-koopiate valmistamiseks, DVD-tiraažide valmistamiseks ja filmilevi turunduskulude osaliseks katmiseks.

5.1.5. Lepingulistele tähtaegadele on mõjuvatel põhjustel võimalik taotleda pikendust, kuid mitte rohkem kui kaks korda ühe toetusliigi kasutamise jooksul.

5.4. Kõik filmiprojektid, mille EFSi toetus ületab 1 500 000 (üks miljon viissada tuhat) krooni, peavad olema auditeeritud hiljemalt üheksa kuud pärast lõpparuande EFSile esitamist. Auditeerimiskulud peavad olema kajastatud filmiprojekti eelarves. Sõltumatu audiitori määrab EFS.

Toetuste eraldamise eeskiri on tervikuna avaldatud EFSi kodulehel www.efsa.ee.

Sõlmitud toetuslepingud 1.01.-31.12.2007

FIRMA NIMI/ISIK	PROJEKTI NIMI	SUMMA
MÄNGUFILMI TOOTMIS- JA JÄRELTOOTMISTOETUSE LEPINGUD		
Exitfilm	Kuhu põgenevad hinged	2 560 000
Sügisball	Sügisball	3 374 182
Kuukulgur Film	Jan Uuspõld läheb Tartusse	300 000
Vitamin K Film	Magnus	398 000
Exitfilm	Külaline (Visitor)	625 800
Taska Production	Meeletu	48 000
Exitfilm	Taarka	4 000 000
Amrion	Klass	300 000
Estinilm	Buratino ja päike	900 000
Eetriüksus	Kinnunen	700 000
Amrion	Mina olin siin	3 000 000
Eetriüksus	Detsembrikuumus	707 018
Allfilm	Kid & Killer	4 000 000
Exitfilm	Taarka	294 000
		21 207 000
LÜHIMÄNGUFILMI TOOTMISTOETUSE LEPINGUD		
Baltic Film Production	Veresidemed	300 000
Average Monkey	Teisel pool	150 000
Revolver Film	Kontrolör	180 000
Amatöörid	Vesilind	130 000
KOKKU		760 000
MÄNGUFILMI ARENDUSTOETUSE LEPINGUD		
F-Seitse	Lumekuninganna	500 000
Taska Production	Ära kisu skorpioni kõrvust	200 000
Taska Production	Tõde ja õigus 4. Osa	430 000
Average Monkey	Maara	138 000
F-Seitse	Kirjad Inglise	450 000
Filmivabrik	Ma olen ilus	200 000
Homeless Bob Production	Püha Tõnu kiusamine	400 000
Film Tower Kuubis	Ballettmeister ja seitse rahvavaenlast	300 000
KOKKU		2 618 000
STSENAARIUMITOETUSE LEPINGUD		
Kopli Kinokompanii	Võõras Otto	40 000
Kopli Kinokompanii	Inimene, mängi	15 000
Revolver Film	Kuidas paraneda fotograafiast	45 000
Filmivabrik	Kohkumatud lapsehoidjad	30 000
Content Provider	Surnuaiavahi tütar	42 500
Taska Productions	Luigeprints	42 500
Kuukulgur Film	Mees, kes pugesp kappi peitu	42 500
Amrion	Nemad	42 500
KOKKU		300 000

Toetused 2007

FIRMA NIMI/ISIK	PROJEKTI NIMI	SUMMA
DOKUMENTAALFILMI TOOTMISTOETUSE LEPINGUD		
Eetriüksus	Vastutuulesaal	350 000
AD Oculos Film	Uus päev luuakse idakaares	300 000
Exitfilm	Mängija	230 000
F-Seitse	Briljantroheline maja, pumbakaev ja viimane laev	200 000
Eetriüksus	Baruto	400 000
Eetriüksus	Tervitusi Nõukogude Eestist	400 000
Kuukulgur Film	Fritsud ja Blondiinid	121 750
Exitfilm	Aja meistrid	250 000
Rao Heidmetsa Filmistuudio	Jää kestma...	325 000
Kakskümmend neli	Kehastmine muusikas	350 000
Eetriüksus	Must-valge aken	200 000
Content Provider	Debora Vaarandi aeg	250 000
Film Tower Kuubis	Cubaton	300 000
Polarfilm	Kaleva lugu	300 000
Estinilm	Tartu Ülikool 375	350 000
Baltic Film Production	Imelaps	400 000
Allfilm	Surmaretk	448 000
Allfilm	Toomik	200 000
Raamat-Film	Jaan Manitski fenomen	280 000
Vesilind	Muskusveise tagasitulek	100 000
Ikoon	Ilusad inimesed	70 000
Kuukulgur Film	Uus Maailm	140 000
Freyja Film	Monument	200 000
Kaos World	Ants Eskola: olla või mitte olla	130 250
Eetriüksus	Must-valge aken	200 000
KOKKU		6 495 000
DOKUMENTAALFILMI ARENDUSTOETUSE LEPINGUD		
Allfilm	Surmaretk	100 000
Vesilind	Muskusveise tagasitulek	50 000
Baltic Film Production	Imelaps	100 000
Estinilm	Tartu Ülikool 375	50 000
Eetriüksus	September	200 000
Kuukulgur Film	Uus maailm	50 000
Ikoon	Ilusad inimesed	50 000
Freyja Film	Monument	50 000
Gaviafilm	Taimed, loomad, inimesed	200 000
Kaos World	Ants Eskola: olla või mitte olla	50 000
Kopli Kinokompanii	Aeg algab siin	100 000
AD Oculos Film	Kosmos 1968	125 000
Filmistuudio	Vene olümpia Eesti-Aiakeses	200 000
F-Seitse	Vaated	100 000
Kuukulgur Film	Külavanem	100 000
Digitaalne sputnik	Eestimaa Kroonikad 2008	100 000
Vesilind	Libapöder	60 000
KOKKU		1 685 000
EESTI LOOD		
Rühm Pluss Null	24/1 ehk alla 7-aastastele keelatud	60 000
Rühm Pluss Null	Apteeker	60 000

Toetused 2007

EESTI LOOD		
Rühm Pluss Null	lhust ja hingest	60 000
Ikoon	Hingehoidja	60 000
Revolver Film	Kui seda metsa...	60 000
Revolver Film	Tallinn-Tartu	60 000
Allfilm	Maja	60 000
Kopli Kinokompanii	Nägijate maailmas	60 000
Estinifilm	Putukas ja Mõmmi	60 000
Luxfilm	Savikodu	60 000
Meediapartner	Teistmoodi tegelikkus	60 000
F-Seitse	Taneli lumehobused	60 000
KOKKU		720 000
ANIMAFILMI TOOTMISTOETUSE LEPINGUD		
Eesti Joonisfilm	Must lagi	402 219
Eesti Joonisfilm	Metsapeatus	216 256
Eesti Joonisfilm	Elu ilma Gabriella Ferrita	4 303 846
Nukufilm	Miriami piknik	108 565
Nukufilm	Kaasasündinud kohustused	1 502 517
Nukufilm	Lili	1 228 359
Nukufilm	Miriami värvid	561 729
Nukufilm	Porgand suvitab	657 444
Eesti Joonisfilm	Mees seisab laua kõrval	1 643 445
Eesti Joonisfilm	Dialogos	483 834
Nukufilm	Oranus	1 482 222
KOKKU		12 590 436
ANIMAFILMI ARENDUSTOETUSE LEPINGUD		
Nukufilm	Kaasasündinud kohustused	76 783
Eesti Joonisfilm	Lotte ja kuukivi saladus	500 000
Nukufilm	Lily Marleen	83 623
Eesti Joonisfilm	Mees seisab laua kõrval	96 658
A Film Eesti	Gabriel - väike lühinägelik boamadu	250 000
Nukufilm	Oranus	104 500
Eesti Joonisfilm	Krokodill	98 000
KOKKU		1 209 564
LEVITOETUSE LEPINGUD		
Allfilm	Laulev revolutsioon	60 000
Amrion	Klass	50 000
Kuukulgur Film	Jan Uuspöld läheb Tartusse	50 000
Allfilm	Nuga	60 000
Eetriüksus	Vastutuulesaal	30 000
Sügisball	Sügisball	280 000
Estinifilm	Universitas Tartuensis 375	30 000
Lege Artis Film	Georg	400 000
Exitfilm	Kuhu põgenevad hinged	200 000
Eetriüksus	Kinnunen	40 000
KOKKU		1 200 000
SIHTTOETUSE (VARIA) LEPINGUD		
Kirjastus Pangloss	K. Davidjantsi osalemine Rotterdami filmifestivali töötoas	18 720
FIE Mare Raidma	Filmikostüümide säilitamine	15 000
Tallinnfilm	M. Vremmert T. Rohusaar ja A. Koppel Berliini filmiturul	10 000

Toetused 2007

SIHTTOETUSE (VARIA) LEPINGUD		
Exitfilm	A. Ahven, P. Urbla ja R. Sarnet Berliini filmiturul	10 000
Film Tower Kuubis	M. Öunapuu Berliini Filmiturul	6 000
Taska Production	K. Taska ja J. S. Gross Berliini filmiturul	10 000
Eesti Joonisfilm	K. Tamm, J. Põldma ja H. Ernits Berliini filmiturul	8 000
FIE Kristjan-Jaak Nuudi	Osalemine Berliini filmiturul	4 000
Estinfilm	M. Sepping Berliini filmiturul	6 000
Allfilm	P. Tibbo Berliini filmiturul	6 000
Cinema Nouveau	A. Veeber Berliini filmiturul	2 500
Kuukulgur Film	K. Kissa Berliini filmiturul	5 000
MTÜ Eesti Kinoliit	Eesti Filmi Päevad 2007	40 000
Eesti Rahva Muuseum	4. Maailmafilmi festival	120 000
MTÜ Matsalu Loodusfilmide Festival	5. Matsalu rahvusvaheline loodusfilmide festival	170 000
Profilm	"Pimedad aknad" taastamine	40 000
SA Eesti Kultuurileht	Tudengifilmide DVD TEMUKI vahel	15 000
FIE Sten-Kristian Saluveer	Osalemine CineExcess konverentsil	6 500
Amrion	R. Sildose ja I. Raagi osalemine Cannes'i filmiturul	10 000
Average Monkey	R. Urbaniku osalemine Cannes'i filmiturul	6 000
Estinfilm	M. Seppingu ja J. Lõhmuse osalemine Cannes'i filmiturul	10 000
Eesti Kunstiakadeemia	Rahvusvaheline filmi- ja kinoajaloo konverents	45 950
Exitfilm	P. Urbla ja A. Ahvena osalemine Cannes'i filmiturul	10 000
Film Tower Kuubis	M. Öunapuu osalemine Cannes'i Filmiturul	6 000
Eetriüksus	A. Laigu ja A. Nelgi osalemine Cannes'i filmiturul	10 000
Tallinnfilm	M. Vremmert, K. Rajasaare, A. Koppeli osalemine Cannes'i filmiturul	10 000
Allfilm	P. Tibbo osalemine Cannes'i Filmiturul	6 000
Eetriüksus	Osalemine Sunny Side of the Doc turul	10 000
Baltic Film Production	Osalemine Sunny Side of the Doc turul	10 000
Kakskümmend neli	Osalemine Sunny Side of the Doc turul	10 000
Ride TV	T. Tasuja osalemine montaažialasel täiendkoolitusel	130 000
Eesti Joonisfilm	Animeeritud luulekasseti "Must lagi" välja andmine	35 000
Allfilm	M. Lääne osalemine dokumantaalfilmi kursustel Kuubal	31 040
MTÜ Kinobuss	Kinobussi suvetuur 2007 "Lodjakino"	80 000
Eesti Joonisfilm	J. Põldma oselamine DIVERCINE festivalil	10 000
Tallinnfilm	M. Valsi osalemine Europa Cinemas koolitusel	4 300
Sügisball	K. Kissa ja V. Öunpuu osalemine Cannes'i filmiturul	10 000
MTÜ Eesti Instituut	Eesti filmipäevad Budapestis	10 365
Myth Film	P. Murdma osalemine History Doc koolitusel	24 000
Nukufilm	Nukufilmi rändnäitus	50 000
MTÜ Pärnu RVA Ühing	XXI Pärnu filmifestival	200 000
MTÜ Eesti Kinoliit	M. Veeremetsa osalemine Kodaki koolitusel	7 000
Nukufilm	V. Tammaru osalemine 3D koolitusel	7 840
Allfilm	K. Miileni erialane diplomiope London National Film & TV School'is	10 000
MTÜ Eesti Kinoliit	M. Keerdo õpingudte jätkamine Leeds Metropolitan ülikoolis	15 000
Cinema Nouveau	T. Mülbeieri osalemine Cannes'i filmiturul	6 000
Allfilm	T. Toomi erialane magistriõpe London National Film & TV School'is	10 000
Myth Film	P. Murdma osalemine History Doc koolituse lõppvoorus	7 885
MTÜ PÖFF	11. Tallinna Pimedate Ööde Filmifestival	700 000
FIE Andres Sööt	Filmi "Arnold Matteus" digivarinadi tegemine	14 900
FIE Kristjan-Jaak Nuudi	Õpingud Londoni National Film & TV Schoolis	15 000
KOKKU		2 015 000

TULEMUSTOETUS		
Allfilm		30 000
Amrion		90 000
Homeless Bob Production		120 000
Eetriüksus		20 000
Eesti Joonisfilm		65 000
Nukufilm		40 000
Vitamin K Film		70 000
Taska Productions		30 000
Baltic Film Production		35 000
KOKKU		500 000
KÕIK KOKKU		51 300 000

Kommentaariks 2007. aasta toetustele

➔ "Kinnunen"

2007. aastal said esimest korda tootmistoetust kaheksa filmi, neist kaks, "Sügisball" ja "Kinnunen" jõudsid ka samal aastal esilinastuda. Uutest projektidest jõuab maksimumtoetuseni ainult "Kid ja Killer". Koondeklarvete diferentseerumine on igati tervitatav, ent selge on ka see, et oodatava inflatsiooni tingimustes püsib tootmistoetuse maksimummäär ka edaspidi surve all. Seni, kuni tööpoolest tootmisvalmis, hästi planeeritud ja tõsise potentsiaaliga projekte on rohkem kui raha (see tähendab ilmselt alati), tuleb ka paratamatult reserveerida kõrgem toetus vähestele projektidele.

Üsna märkimisväärne summa, kokku üle miljoni krooni, kulus ka nende filmide järeldootmiseks, mis olid tehtud videole.

Toetatud mängufilmid esindavad üsna laia skaalat. Ainus Eesti oma vähemuskultuur leiab esimest korda tee ekraanile "Taarkas". Noortefilmi ja pastišši piire kompab "Buratino". Magalate tänavatel pulbitsev noorte elu tungib vaataja teadvusesse "Esimeses arestis" ja oma esimese aresti elavad mässu ajal 1924. aastal üle Eesti ohvitserid "Detsembrikuumuses". Eesti vähemuskaastootmine "Külaline" on meie panus euroopalikku *art house*'i ja võõrasse, ehkki lähedasse Soome talenti. Tšetšeeni veritasu ühineb eesti noorte seiklusliku vaimuga Soome režissööri rahvusvahelises kaastootmisfilmis "Kid & Killer". Mässu ja kuritegevust saab ekraanidele ehk liigagi palju, ent tuletame meelde, et ideed on ikkagi filmitegijatelt. See, mis stsenaariumi- ja arendustoetuste abil võrsu- ma hakkab, on alles liiga toores, et midagi arvata. Animafilmidest said esimest korda tootmistoetust kaheksa projekti, nende hulgas nii Priit Pärna uus film "Elu ilma Gabriella Ferrita" kui Priit Tenderi muusikalisk-eksperimentaalne "Mees seisab laua kõrval". Varia toetustest on valdav osa kulunud filmifestivalidele ning turu ja õpingutoetusteks, nagu enamasti.

Karlo Funk
peaekspert

Dokumentaalfilmide eksperdi kommentaar

Dokumentaalfilmide toetuste eelarve oli 8,9 miljonit. See jaotati järgmiselt: talvises voorus 4,3 miljonit, millest 2,5 läks II etapi toetusteks juba tootmist alustanud filmidele; märtsis Eesti lugudele 720 000, kevadises voorus 2,5 miljonit ja sügiseses voorus 1,3 miljonit. Lisandus ka EFS-i initsiatiivil algatatud Eesti kroonika, mis sai oktoobris arendustoetust 100 000.

Arendustoetust anti 17 filmiprojektile, mis on rohkem kui eelmistel aastatel. Tootmistoetust said 15 projekti, millest 8 olid varem saanud EFS-ilt ka arendustoetust.

➔ "Dirigendi kõla"

Tootjad, kelle film valmib alles järgmisel aastal, on omaks võtnud kaheetapilise taotlemise süsteemi ja arvestavad sellega oma rahavoogude planeerimisel. Eelkõige puudutab see sügisest taotlusvooru, kus kõik viis tootmistoetuse saajat saavad põhiosa kätte 2008. aasta talvises taotlusvoorus. Möödunud aastast kandus sellesse 1,6 miljonit.

Taotluspakettide hindamisel kasutasime kolme sõltumatu eksperdi abi (võimalusel ajakirjanik, autor ja tootja), kelle hinnetest moodustunud pingerida oli mulle kui EFS-i eksperdile nõuandva iseloomuga. Selline meetod peegeldab kenasti filmiprojektide tugevaid-nõrku külgi ja võimaldab seda ka taotlejale tagasisidena vahendada. Hinnatakse ideed, sisu ja teostatavust. Kasutades ekspertidena inimesi, kes

parajasti on ise taotlemisest vabad, saavad nad aimu taotluspaketis olevate materjalide ja filmikirjelduste olulisusest lugeja jaoks, ning seega on sellel kogemusel ka koolituslik mõte.

Möödunud aasta probleemiks osutus filmide õigeaegne valmimine. Tervelt üheksa filmi, mis olid planeerinud esilinastuse sügiseks, palusid pikendust ja peaks valmima tänava kevadel. Et niisugust asja juhtuks vähem, palun tootjatel palju realistlikumalt planeerida. Tahaks eeldada selgemalt kavandatud leviplaan, festivalistrateegia olemasolu, võimalusel lepingut levitajaga.

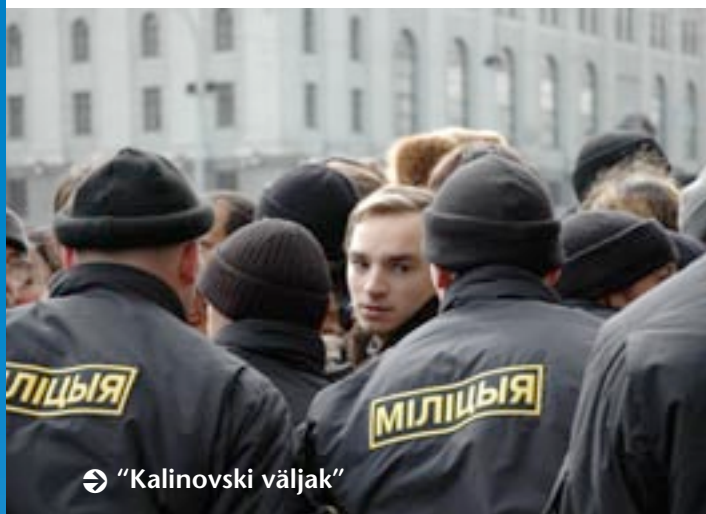
2008. aasta dokitoetuste eelarve on 9,6 miljonit. Jaguneb see järgmiselt: 4,5 miljonit talvises voorus, sh 1,6 miljonit II etapi toetusteks; Eesti lugudele 720 000, Eesti kroonika tootmiseks 500 000 ja uue arenduseks 100 000; kevadises voorus jagaks kuni 2,5 miljonit ja sügisel ülejäänud 1,3. Praegu arenduses ja tootmises olevate (ja mulle teadaolevate) projektide plaanikohane jätkamine jätab vabaks umbes 1,5 miljonit. Ütlen 'umbes', sest sama pisku tundus see vaba summa ka eelmise aasta alguses, ent elu tegi sinna loomulikult korrektsioone. Siiski on väga oluline, et tootjad mind oma plaanidega kursis hoiaksid, sest paratamatult on endiselt EFS see, kes omakorda nende plaane korrigeerida saab.

Raimo Jõerand
filmiekspert

EFSi toetatud filmide esilinastused 2007

FILM	ESILINASTUS	TOOTJA	PRODUTSENT	REZHISSÖÖR	KESTUS	FORMAAT
TÄISPIKAD MÄNGUFILMID						
Nuga	2/15/07	Allfilm	Pille Rünk	Marko Raat	60	DigiBeta
Jan Uuspõld läheb Tartusse	2/22/07	Kuukulgur Film	Alvar Reinumägi, Rain Tolk	Andres Maimik, Rain Tolk	118	35 mm
Klass	3/15/07	Amrion	Riina Sildos	Ilmar Raag	95	35 mm
Magnus	5/18/07	Vitamin K Film	Kadri Kõusaar	Kadri Kõusaar	86	35 mm
Sügisball	9/13/07	Sügisball	Katrin Kissa	Veiko Õunpuu	123	35 mm
Georg	10/4/07	Lege Artis Film, Allfilm	Märten Kross, Ivo Felt	Peeter Simm	104	35 mm
Kuhu põgenevad hinged	10/25/07	Exitfilm	Anneli Ahven	Rainer Sarnet	87	35 mm
Kinnunen	12/13/07	Eetriüksus	Artur Talvik	Andri Luup	85	
8 filmi, 12 t 38 min						
Planeeritud 8 filmi, 11 t 25 min						
LÜHIMÄNGUFILMID						
Zen läbi prügi	1/25/07	Eetriüksus	Artur Talvik	Asko Kase	15	35 mm
1 film, 15 min						
Planeeritud 5 filmi, 66 min						
ANIMAFILMID						
Miriam merehädas	3/8/07	Nukufilm	Arvo Nuut	Riho Unt	5	Beta SP
Miriami teatriseiklus	4/11/07	Nukufilm	Arvo Nuut	Priit Tender	5	Beta SP
Kleit	4/11/07	Nukufilm	Arvo Nuut	Jelena Girlin, Mari-Liis Bassovskaja	6	35 mm
Lõpuõhtu	4/11/07	Nukufilm	Arvo Nuut	Hardi Volmer	15	35 mm
Must lagi	5/5/07	Eesti Joonisfilm	Kalev Tamm	Heiki Ernits, Kaspar Jancis, Mati Kütt, Ülo Pikkov, Janno Põldma, Priit Pärn, Priit Tender	19	Beta SP
Põhjakonn	11/24/07	Nukufilm	Arvo Nuut	Riho Unt	12	35 mm
Miriami piknik	11/24/07	Nukufilm	Arvo Nuut	Andres Tenusaar	5	35 mm
Üks	11/25/07	Eesti Joonisfilm	Kalev Tamm	Katri Haarde	5	35 mm
Seinameistrid	11/25/07	Eesti Joonisfilm	Kalev Tamm	Elisabeth Salmin	4	35 mm
9 filmi, 1 t 16 min						
Planeeritud 10 filmi, 1 t 43 min						
DOKUMENTAALFILMID						
Vastutuulesaal	1/25/07	Eetriüksus	Artur Talvik	Priit Valkna	57	DigiBeta
Tagasitulek koju	2/15/07	Adel TV	Irina Stelmach	Maiju Ingman	61	DVD
Tervitus Nõukogude Eestist!	2/16/07	Eetriüksus	Kiur Aarma	Urmas E Liiv	59	DigiBeta
Debora Vaarandi aeg	4/2/07	Content Provider	Ann Heinsalu, Katrin Laur	Katrin Laur	85	

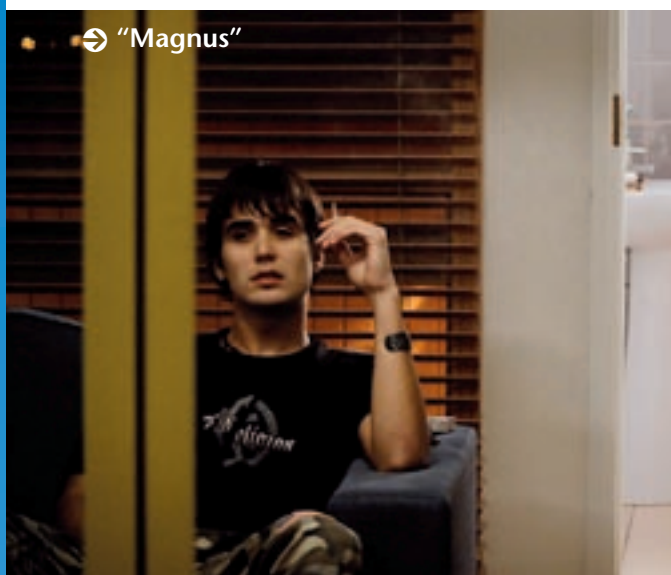
⇒ "Kalinovski väljak"

⇒ "Vastutuulesaal"

DOKUMENTAALFILMID						
Eurydike otsinguteel	4/28/07	Kakskümmend neli	Reet Sokmann	Dorian Supin	58	Beta SP
Jonathan Austraaliast	5/14/07	F-Seitse	Kaie-Ene Rääk	Sulev Keedus	89	DigiBeta
Eesti lood: Marina	9/28/07	Meediapartner	Kätlin Kontor	Eva Katariina Taimre	27	Beta SP
Eesti lood: Putukas ja Mõmmi	9/28/07	Estinifilm	Mati Sepping	Mart Taevere	25	Beta SP
Eesti lood: Tallinn-Tartu	9/28/07	Revolver Film	Karin Reinberg	Kalev Tuubel, Jüri Shestakov	27	Beta SP
Eesti lood: Apteeker	9/28/07	Rühm Pluss Null	Erik Norkroos	Jaanis Valk	27	Beta SP
Saamide sunnitud kaksikelu (eelesilinastus)	9/29/07	Vesilind	Riho Västriik	Dainis Klava	26	Beta SP
Universitas Tartuensis 375	10/2/07	Estinifilm	Mati Sepping	Rene Vilbre, Märten Vaher	54	Beta SP
Tuulepealsed leelod	10/9/07	Profilm	Maie Kerma	Enn Säde	75	Beta SP
Kalinovski väljak	10/12/07	Baltic Film Production	Marianna Kaat	Juri Haštševatski	73	Beta SP
Pödra kuningriik	10/19/07	Gaviafilm	Rein Maran	Rein Maran	60	Beta SP
Eesti lood: Nägijate maailmas	10/25/07	Kopli Kinokompanii	Kaspar Kaljas	Õnne Luha	26	Beta SP
Eesti lood: Kui seda metsa ees ei oleks	10/25/07	Revolver Film	Karin Reinberg	Ergo Kuld	28	Beta SP
Eesti lood: Savikodu	10/25/07	Luxfilm	Priit Pääsuke	Anu Aun	27	Beta SP
Eesti lood: Maja	10/25/07	Allfilm	Kätlin Jensen	Mart Arjukese	26	Beta SP
Eesti lood: Ihust ja hingest	11/20/07	Rühm Pluss Null	Erik Norkroos	Indrek Kangro	27	Beta SP
Eesti lood: Film minu emast	11/20/07	Ikoon	Vahur Laiapea	Vahur Laiapea	27	Beta SP
Eesti lood: Lumehobuste peremees	11/20/07	F-Seitse	Reet Sokmann	Gerda Kulli-Kordemets	27	Beta SP
Eesti lood: 24/1 ehk alla 7-aastastele keelatud	11/20/07	Rühm Pluss Null	Erik Norkroos	Kerttu Soans	27	Beta SP
Elulood	11/25/07	Rao Heidmetsa Filmi-studio	Rao Heidmets	Rao Heidmets	28	Beta SP
Dirigendi kõla (eelesilinastus)	12/6/07	Myth Film	Helle Karis	Helle Karis, Peter Murdma	74	Beta SP
25 filmi, 18 tundi 40 min						
Planeeritud 32 filmi, 23 t 46 min						
Kõik kokku 43 filmi, 32 t 49 min						
Planeeritud 51 filmi, 36 t 59 min						

Eesti filmiaasta 2007: festivalid ja auhinnad

Mõned numbrid aastast 2007:
17 mängufilmi linastus 128 filmifesti-
valil • 11 A-kategooria filmifestivalist
näitas Eesti filme oma programmis 5
festivali • 26 animafilmi linastus 269
festivalil • 10 dokfilmi linastus 34 festi-
valil • 39 rahvusvahelist auhinda Eesti
filmidele • 55 riigis näidati Eesti filme.
Võrdluseks: 2006. aastal oli mängu-
filmidel kokku 69 festivalilinastust ja
animafilmidel 212 linastust.

Mida need numbrid siis tähendavad? Kui arvestada, et film linastub igal festivalil keskmiselt kaks korda ja igal linastusel on keskmiselt 150 vaatajat, siis nägi 2007. aastal Eesti filme enam kui 129 300 välismaalast (siin ei ole arvestatud filmiprogramme ja muid eriüritusi). Lisaks on „Leitajateküla Lotte“ jõudnud kinodesse ja kodusesse enam kui 30 riigis, teisedki 2007. aastal

valminud mängufilmid on välismaisesse kino- ja videolevisse jõudmas. Eesmärk teha meie filmid ka väljaspool Eestit nähtavaks on täidetud. Tooks siinkohal välja enim linastunud ja auhindu võitnud filmid. Veiko Õunpuu „Sügisball“ on linastunud 13 festivalil, neist 11 võistlusprogrammis, võites kokku 8 rahvusvahelist auhinda; Ilmar Raagi „Klass“ 15 festivalil ja võitnud 6 auhinda; Kadri Kõusaare „Magnus“ 17 festivalil, Janno Põldma ja Heiki Ernitsa „Leitajateküla Lotte“ 22 festivalil ja võitnud 5 auhinda. Dokumentaalfilmidest on „Kalinovski Väljak“ üks kõigi aegade edukaim Eesti dokumentaalfilm, jõudes 16 festivalile. Mahukaid Eesti filmide programme näidati 2007. aastal Torinos, New Yorgis, Budapestis, Berliinis, ja Varsavis.

Nukufilm 50 üritused

Nukufilm 50 üritus toimus erinevate näituste ja filmiprogrammidena Tampere, Dresdeni, Londoni, Budapesti, Oslo ja Fredrikstadi animafestivalidel, lisaks veel üritused Tallinnas ja Pärnus. Välismaistel üritustel käis enam kui 25 000 külastajat. Juubeliüritused kulmineerusid Sõpruse kinos toimunud

Foto Viilar Sepp

Riigid, kus Eesti filme aastal 2007 näidati:

Eesti, Ungari, Norra, Poola, Hiina, Ukraina, Šveits, Suurbritannia, Austraalia, Bosnia-Hertsegoviina, Hispaania, Soome, Kanada, Prantsusmaa, Mehhiko, Bermuda, Ecuador, USA, Itaalia, Saksamaa, Leedu, Lõuna-Korea, Läti, Portugal, Iraan, Sloveenia, Armeenia, Rumeenia, Venemaa, Türgia, Horvaatia, Valgevene, Brasiilia, Kasahstan, Taiwan, Belgia, Tshehhi Vabariik, Holland, Serbia ja Montenegro, Taani, Island, Kreeka, India, Bulgaaria, Jaapan, Rootsi, Malta, Küpros, Egiptus, Austria, Slovakkia, Maroko, Gruusia, Makedoonia, Puerto Rico, Egiptus, Uruguai

rahvusvahelise kollokviumiga, kus väliskülaste seas oli ka vanameister Kihachiro Kawamoto Jaapanist. Publiku osavõtt üritusest oli üle ootuste arvukas ja retrospektiivide seansid läksid täissaalidele. Kollokviumi lõpetas suurejooneline sünnipäevapidu Nukuteatris.

Organisatsioonid

Rain Tolk osales *EFP Shooting Stars* programmis Berliinis, hiljem tundi tema näitlemise vastu huvi

Soomes. Riina Sildos osales *EFP Producers on the Move* programmis Cannes'is. Koostöö Baltic Filmsiga sujus paremini kui varem. Leedu osapoolel on uus esindaja ja tõhustatud tulevikuvisioon.

2008 ja edasi

Eelmine aasta näitas meile, et Eesti film lööb lained nii kodumaal kui rahvusvaheliselt. Kui enne jõudsid vähesed filmid mainekatele festivalidele, siis nüüd on paar filmi jõudnud sellistele festivalidele, mis eelnevalt olid vaid unistusteks. Ka välismaised levitajad on hakanud ise meie filmide vastu huvi tundma. Aeg on küps tulevikueesmärkide määratlemiseks ja välisurul tegutsemise strateegia kavandamiseks. Eesti suuruse ja tingimuste juures on raske rääkida filmist kui toodangust ja filmitegemisest kui tööstusest. Samas vajavad tugevad autorifilmid tugevat tööstust, mis toetab neid kodumaal pakutavate teenuste ning välismaise levi- ja promoabiga. Ideaalini jõudmiseks on vaja teha veel väga palju tööd. Kuigi olen Filmi Sihtasutusest lahkumas, kavatsen selles kõiges ka edaspidi kaasa rääkida.

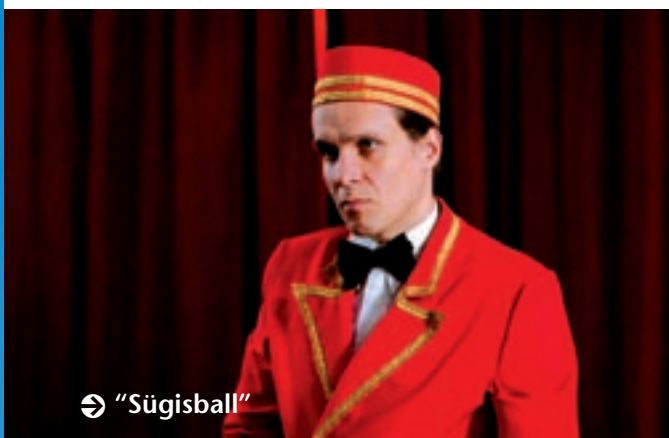
Lili Pilt
välissuhete juht

Rahvusvahelised auhinnad aastal 2007

SÜGISBALL, REŽISSÖÖR VEIKO ÖUNPUU

- Veneetsia "Orizzonti Award"
- Marrakech "Grand Prix"
- Thessaloniki "Best Director"
- Bratislava "Best Director"
- PÖFF "Special Jury Award", „Best Actress“
- EU Festival ESTORIL "Special Jury Award"

KLASS, REŽISSÖÖR ILMAR RAAG

- Karlovy Vary „Special Jury Prize“ ja „Europa Cinemas Label“
- Varssavi „FIPRESCI award“ ja „Special Jury Prize“
- Türgi, Festival of Film on Wheels „Silver Goose Award“
- Makedoonia „Gold Star – Best Film“

NUGA, REŽISSÖÖR MARKO RAAT

- St. Peterburg, Deboshir Film Festival - „Zhürii auhind“

STIILIPIDU, REŽISSÖÖR PEETER URBLA

- USA, Moondance - „Best Foreign Feature Film award“

RUUDI, REŽISSÖÖR KATRIN LAUR

- Kairo – „Cairo Silver Prize“

LEIUTAJATEKÜLA LOTTE, REŽISSÖÖRID JANNO PÖLDMA JA HEIKI ERNITS

- Uruguai, DIVERCINE - „Parim Täispikk Animatsioon“, „Laste Zhürii Parim Täispikk film“
- Läti, Lielais Kristaps - “Parim täispikk animatsioon“
- Saksamaa, Bielefeld - “Laste zhürii auhind Parim film“
- Leedu, Tindirindis - “Parim täispikk film“

VENNAD KARUSÜDAMED, REŽISSÖÖR RIHO UNT

- Sichuan TV Festival - „Gold Panda Award“
- Bosnia ja Hertsegoviina NAFF - „Best Animation Technique“

PÄRLIMEES, REŽISSÖÖR RAO HEIDMETS

- Venemaa, Handi Mansi - “Jury Special Prize“

TEATRIPORGAND, REŽISSÖÖR PÄRTEL TALL

- Venemaa, Handi Mansi - “Jury Special Prize“

UNE INSTITUUT, REŽISSÖÖR MATI KÜTT

- Norra, Fredrikstad - “Anoba Award“
- Läti, BIMINI - “Grand Prix“

KLEIT, REŽISSÖÖRID JELENA GIRLIN, MARI-LIIS BASSOVSKAJA

- PÖFF - “Anoba Award“
- Portugal, CINANIMA - “Best Short Film“

LÖPUOHTU, REŽISSÖÖR HARDI VOLMER

- Leedu, Tindirindis - “Diplom“
- Valgevene, ANIMAEVKA - “Grand Prix“

SÕNUM NAABRITELE, REŽISSÖÖR PRIIT TENDER

- Rumeenia, DaKINO - “Special Mention for Animation“

MARATON, REŽISSÖÖR KASPAR JANCIS

- Poola, ReAnimacija - “Publiku preemia“
- Serbia, BALKANIMA - “Grand prix“
- Itaalia, I Castelli Animati - “Parima Euroopa film“

ELU MAITSE REŽISSÖÖR ÜLO PIKKOV

- Suurbritannia, London IAF - “Jury's Special mention“

VÄIKE LÜHINÄGELIK BOAMADU, REŽISSÖÖRID AINA JÄRVINE, MEELIS ARULEPP

- Cartoons on the Bay - „UNICEF Pulcinella Award“

Kinolevi TOP 10 2007

	PEALKIRI	ESILINASTUS	VAATAJATE ARV	RIIK	LEVITAJA
1	Kariibi mere piraadid: maailma lõpus	5/24/07	83 664	USA	Forum Cinemas
2	Shrek Kolmas	6/9/07	75 618	USA	Forum Cinemas
3	Jan Uuspõld läheb Tartusse	2/24/07	73 336	EST	Forum Cinemas
4	Simpsonite film	7/28/07	64 488	USA	Forum Cinemas
5	Ratatouille	8/11/07	57 714	USA	Forum Cinemas
6	Mr. Beani puhkus	3/31/07	50 520	UK/FRA	Forum Cinemas
7	Harry Potter ja Fööniksi ordu	7/21/07	49 670	UK/USA	Forum Cinemas
8	Georg	10/6/07	49 423	EST/RUS/FIN	Forum Cinemas
9	Sügisball	9/15/07	37 859	EST	Sügisball
10	Metsikud lained	9/8/07	37 204	USA	Forum Cinemas

Kinolevi levitajate kaupa

UUED FILMID	FILMDE ARV	VAATAJAD
Forum Cinemas	115	1 376 252
Tallinnfilm	13	39 676
OÜ Sügisball	1	37 859
Allfilm	2	20 541
Estinilm	6	10 415
Kinobuss	1	6983
Amrion (Klass)	1	4653
Ruut	3	3326
Lugukala	1	1728
Cinema Nouveau	2	1213
Luxfilm	1	789
Kokku	145	1 503 435
EELMISTE AASTATE FILMID	FILMDE ARV	VAATAJAD
Forum Cinemas	50	118 338
Tallinnfilm	14	2610
Estinilm	7	2382
Eesti Joonisfilm	1	299
Kinobuss	4	143
Kokku	76	123 772
KÕIK LEVIS OLNUD FILMID KOKKU	FILMDE ARV	VAATAJAD
Forum Cinemas	165	1 494 640
Tallinnfilm	27	42 286
Estinilm	13	12 797
Allfilm	2	20 541
OÜ Sügisball	1	37 859
Kinobuss	5	7126
Amrion	1	4653
RUUT	3	3326
Lugukala	1	1728
Cinema Nouveau	2	1213
Luxfilm	1	789
Eesti Joonisfilm	1	299
Kokku	221	1 627 257

2007 kinodes linastunud Eesti filmid

NR	PEALKIRI	VAATAJAJD	TOOTJA
1	Jan Uuspõld läheb Tartusse	73336	Kuukulgur Film
2	Georg	49423	Lege Artis Film / Allfilm / Centre of National Film / MRP
3	Sügisball	37859	Kuukulgur Film / Homeless Bob Production
4	Klass	28900	Amrion / ETV
5	Laulev revolutsioon	18316	Allfilm / Mountain View Production
6	Kuhu põgenevad hinged	15624	Exitfilm
7	Nuga	2225	Allfilm
8	Vastutuulesaal	1844	RUUT
9	Võõras	1728	Lugukala
10	Kinnunen	974	RUUT
11	Mis iganes, Aleksander	789	Luxfilm
12	Tervitusi Nõukogude Eestist	508	RUUT
		231526	

Kassatulu, kõik levis olnud filmid 2007

Eesti filmid	14 719 992 kr
Teiste riikide filmid	96 919 701 kr
Kokku	111 639 693 kr
Üldandmeid	
Keskmine piletihind 2007	69 krooni
Kinokülastusi inimese kohta	1,21
Eesti filmide turuosa vaatajate arvust	14,3%
Eesti filmide turuosa kassatulust	13,2%

10 vaadatuimat eesti filmi 2000-2007

NR	PEALKIRI	VAATAJAJD	AASTA
1	Nimed marmortahvilil	167958	2002
2	Vanad ja kobedad saavad jalad alla	81921	2003
3	Jan Uuspõld läheb Tartusse	73336	2007
4	Leitajateküla Lotte	56340	2006
5	Georg	49423	2007
6	Ruudi	42379	2006
7	Lepatriinude jõulud	38219	2001
8	Sügisball	37859	2007
9	Röövlirahnu Martin	29863	2005
10	Klass	28900	2007

Riiklik filmirahastus 2000-2008

AASTA	KULTUURIMINISTEERIUM	KULTUURKAPITAL	EESTI FILMI SIHTASUTUS	KOKKU
2000	3 758 320	8 244 014	19 370 000	31 372 334
2001	4 983 997	8 584 000	19 370 000	32 937 997
2002	4 580 000	8 584 000	34 337 400	47 501 400
2003	5 580 000	9 767 753	34 337 400	49 685 153
2004	7 154 000	13 168 886	36 737 000	57 059 886
2005	8 550 000	16 664 798	44 500 000	69 714 798
2006	9 400 000	17 499 000	44 500 000	74 743 700
2007	13 050 000	21 755 686	59 500 000	94 305 686
2008	14 200 000	26 916 835	64 500 000	105 616 835

Eesti filmid eesti telekanalites 01.09.-31.12.2007

	FILMI PEALKIRI	KUUPÄEV	KELLAEG	REITING	VAATAJATE ARV	KANAL
1	Kevade	01.09.07	19:00	8.1	105000	ETV
2	Eesti lood. Tählepanu, start!	02.09.07	18:15	5.1	66 000	ETV
3	Teisel pool pidalitõbe	04.09.07	13:55	1.5	20 000	ETV
4	Mikk	04.09.07	0:35	1.1	14 000	ETV
5	Mikk	05.09.07	13:55	0.4	5000	ETV
6	Buss	05.09.07	14:45	0.6	8000	ETV
7	Välek Vibulane	06.09.07	11:00	1.3	17 000	ETV
8	Lõpuõhtu	06.09.07	14:00	0.3	4000	ETV
9	Benjamin ja nahkhiirekütid	06.09.07	1:35	0.4	6000	ETV
10	Eesti lood. Hea uus ilm	09.09.07	18:15	2.6	33 000	ETV
11	Rabade vaikuses	10.09.07	15:45	1.1	14 000	ETV
12	Prohvet	12.09.07	04:15	0.8	10 000	Kanal 2
13	Ühe suve akvarellid	22.09.07	12:50	3.1	39 000	ETV
14	Vares ja hiired	24.09.07	13:40	0.4	5000	ETV
15	Võera maade sees	25.09.07	13:30	0.4	5000	ETV
16	Prohvet	25.09.07	5:05	0.5	7000	Kanal 2
17	Rukkilill	27.09.07	18:30	3.7	48 000	ETV
18	Teisel pool vett	28.09.07	11:00	1.3	17 000	ETV
19	Kuidas tehti mängufilmi Georg	02.10.07	22:00	7	90 000	ETV
20	Kuidas tehti mängufilmi Georg	03.10.07	14:45	1.2	15 000	ETV
21	Kohtumisaik ülikool	03.10.07	20:00	10.1	130 000	ETV
22	Eesti lood. Tallinn-Tartu	03.10.07	22:25	3.4	44000	ETV
23	Saared	04.10.07	14:45	1.2	15 000	ETV
24	Kohtumisaik ülikool	05.10.07	23:05	0.9	12 000	ETV
25	Kunksmoor ja kapten Trumm	07.10.07	12:50	2.7	35 000	ETV
26	Pambu-Peedu	08.10.07	15:10	0.8	10 000	ETV
27	Eesti lood. Tallinn-Tartu	09.10.07	14:20	1.1	14 000	ETV
28	Eesti lood. Apteeker	10.10.07	22:25	5.3	68 000	ETV
29	Vennad Karusüdamed	15.10.07	13:20	0.6	8000	ETV
30	Eesti lood. Apteeker	16.10.07	14:15	0.7	9000	ETV
31	Eesti lood. Marina	17.10.07	22:25	6.3	82 000	ETV
32	Operaator Kõps seeneriigis	22.10.07	15:40	0.6	7000	ETV
33	Eesti lood. Putukas ja mõmmi	24.10.07	23:25	1.8	23 000	ETV
34	Naksitrallid 1	29.10.07	11:00	1.6	21 000	ETV
35	Naksitrallid 2	30.10.07	11:00	3	38 000	ETV
36	Operaator Kõps üksikul saarel	31.10.07	11:00	2.4	31 000	ETV
37	Eesti lood. Nägijate maailmas	31.10.07	22:25	3.6	46 000	ETV
38	Eesti lood. Nägijate maailmas	06.11.07	14:20	1.6	20 000	ETV
39	Eesti lood. Kui seda metsa ees ei oleks...	07.11.07	22:25	5.7	74 000	ETV
40	Eesti lood. Kui seda metsa ees ei oleks...	13.11.07	14:20	0.5	7000	ETV
41	Eesti lood. Savikodu	14.11.07	22:25	6	77 000	ETV
42	Jumalaga	17.11.07	14:00	1.2	16 000	ETV

⇒ "Klass"

⇒ "Ruudi"

	FILMI PEALKIRI	KUUPÄEV	KELLAEG	REITING	VAATAJATE ARV	KANAL
43	Putukate suvemängud	18.11.07	9:35	3.2	42 000	ETV
44	Eesti lood. Savikodu	20.11.07	14:25	1.6	21 000	ETV
45	Eesti lood. Maja	21.11.07	22:25	6.3	82 000	ETV
46	Eesti lood. Maja	27.11.07	14:20	1.4	18 000	ETV
47	Eesti lood. Film minu emast	28.11.07	22:25	5.9	76 000	ETV
48	Kuidas tehti Jade Warriori	01.12.07	14:25	2.2	28 000	ETV
49	Eesti lood. Film minu emast	04.11.07	14:30	0.7	9000	ETV
50	Igavese armastuse sõdalane	04.11.07	22:15	2.8	36 000	ETV
51	Igavese armastuse sõdalane	05.11.07	11:30	0.7	9000	ETV
52	Eesti lood. Ihust ja hingest	05.11.07	22:35	4.2	54 000	ETV
53	Eesti lood. Ihust ja hingest	11.12.07	14:15	0.4	6000	ETV
54	Film filmist: Kinnunen	11.12.07	22:05	4.5	58 000	ETV
55	Eesti lood. Lumehobuste peremees	12.12.07	22:25	3	38 000	ETV
56	Kalinovski väljak	12.12.07	23:00	2.1	27 000	ETV
57	Kalinovski väljak	13.12.07	14:05	1	12 000	ETV
58	Vanad ja kobedad saavad jalad alla	15.12.07	21:35	7.5	97 000	Kanal 2
59	Nii tehti Ruudi	17.12.07	14:05	0.9	12 000	ETV
60	Eesti lood. Lumehobuste peremees	18.12.07	14:20	1	13 000	ETV
61	Eesti lood. 24/1 ehk alla 7 aastastele keelatud	19.12.07	22:25	4.8	62 000	ETV
62	Lepatriinude jõulud	24.12.07	16:05	5	65 000	ETV
63	Ruudi	24.12.07	19:00	9.2	118 000	ETV
64	Ristumine peateega	24.12.07	22:15	9.8	127 000	ETV
65	Sigade revolutsioon	26.12.07	15:20	7.9	102 000	Kanal 2
66	Nipernaadi	27.12.07	14:35	2.5	32 000	ETV
67	Kuldrannake	27.12.07	21:30			TV3
68	Nukitsamees	28.12.07	10:00	3.9	50 000	ETV
69	Klass	28.12.07	21:35	11.6	149 000	ETV
70	Keskea rõõmud	30.12.07	16:40	6.6	86 000	ETV
71	Röövli rahnu Martin	31.12.07	9:45	4.3	56 000	ETV
72	Mehed ei nuta	31.12.07	15:40	7.1	91 000	ETV
73	Don Juan Tallinnas	31.12.07	1:00	7.4	96 000	ETV

EFSi toetatud

Kokku näidati eesti filme eesti telekanalites 2007. aastal 194 korral, neist 183 korral ETV-s, 8 korral TV3-s ja 3 korral Kanal 2-s.

Eesti film 100: vol 7

Järgmise mängufilmina taastame EF 100 märgi all Peeter Simmi „Ideaalmaastiku“. Filmi restaureerimise aluseks oleva vahepositiivi hankisime Moskvast juba varem koos Kaljo Kiisa „Nipernaadiga“.

Taastatud on „Nipernaadi“, samuti valmis dokumentaal filmi tegemisest „Nipernaadit otsimas“ ja DVD on analoogselt „Kevadega“ töös.

Kinos „Sõprus“ toimus taastatud „Nipernaadi“ pidulik esilinastus 24. oktoobril, näidati ka „Nipernaadit otsimas“.

Koos dokumentaalfilmiga näidati „Nipernaadit“ ka veel „Kirjandus kinos“ raames 29. oktoobril. Detsembris linastus ingliskeelsete subtiitritega „Nipernaadi“ PÖFF-i kavas „Tuntud ja tundmatu eesti film“.

„Ideaalmaastik“ taastatakse Soomes Digital Film Finlandis (DFF) ja jõuab värskendatuna ekraanile eeldatavasti septembris. Esialgu plaanitud kevadise taasesilinastuse lükkas edasi „Noored kotkad“, mis tehakse korda samuti DFFis vabariigi aastapäevaks 24. veebruaril.

Töö jätkub Nukufilmis. Praeguseks on koostöös saksa firmaga Trick Wilk filmilindile jõudnud taastatud „Kolmnurk“, „Harjutusi iseseisvaks eluks“ ja „Kas maakera on ümmargune“. Pilt on taastatud ka ülejäänud filmidel „Aeg maha“, „Ja teeb trikke“ ning „Eine murul“, nende helitööd on lõpetamisjärgus.

Moskvast Gosfilmofondist tellisime 2007.aastal veel seitsme nukufilmi vahepositiivid: „Peetrikese unenägu“, „Ott kosmoses“, „Põhjakonn“, „Park“, „Hiirejaht“, „Inspiratsioon“, „Nael 1“. Nukufilmis on tööd nendega alustatud, filmide taastamistööd komplitseerib osade filmide magnetheli puudumine.

2007 valmistasime ette u 10 filmi vahepositiivide väljaostmise korraga Gosfilmofondist, mis võimaldab organiseerida taastamistööd pikemas perspektiivis kiiremini ja ladusamalt. Selleks tegime taotluse 1 miljoni krooni eraldamiseks EV 90. juubeli korraldamiskomisjonile. Nimekirjas on järgmised filmid: „Vallatud kurvid“, „Viini postmark“, „Värvilised unenäod“, „Suvi“, „Tuulte pesa“, „Hukkunud alpinisti hotell“, „Nukitsamees“, „Arabella, mereröövli tütar“, „Naerata ometi“, „Inimene, keda polnud“. Taasta-

misjärjekorda ootab teisigi mängufilme, ent eelpool- toodud filmide algmaterjale Eestis pole.

Oleme asunud ette valmistama projekti Lennart Meri filmipärandi taastamiseks. (29.03. 2009 tähistame Meri 80. sünniaastapäeva.) Klaramist ja kokkuleppeid vajavad osade filmide õigused, mis jagunevad mitmete osapoolt vahel. Selgitame, missugused filmid saame taastada ja mis jõuab lõpuks DVD-le.

Veel arendasime 2007. aastal Eesti film 100 egiidi all kahte suurt projekti – filmimuuseum ning rahvusfilmograafia ja eesti filmi andmebaasi alustamine.

Filmimuuseum Maarjamäe lossis on läinud käima ja korraldanud näitusi ja filmiüritusi: 2007. aasta augustis rändnäitus „Nukufilm 50“, novembris avati näitus „Eesti reklaamfilm 40“, mis jääb avatuks märtsini 2008. Lisaks toimusid filmiüritused „Päikeselapsed“ ja „Elu tsitadellis“. Filmimuuseumi kinosaal sai uue projektsiooniaparaadi. 2008.aastal on filmimuuseumi põhieesmärgiks püsiekspositsiooni loomine ja haridusprogrammi koostamine. Samas jätkatakse filmiüritustega.

Üle aasta kestnud arutlused rahvusfilmograafia üle on Reet Sokmanni ja Hagi Sheini eestvedamisel jõudnud ettevalmistusstaadiumi. Projektile eraldati n õ arendustoetust ja ettevalmistustöödega saab alustada.

Ja veel: 2006.aasta oktoobris Ajaloomuuseumis Suurgildi hoones avatud EF 100 initsieeritud näitus „Elavad ja laulvad pildid. 110 aastat esimesest kinonetendusest Eestis“ jõudis Tartusse, see on 18. jaanuarist Tartu Ülikooli ajaloo muuseumi näituste saalis.

Annika Koppel
Eesti film 100 projektijuht

2008 kevadtalve esilinastused

MÄNGUFILMID

Tallinn pimeduses (valminud 1993)

6. veebruar 2008

Täispikk mängufilm

P: Lasse Saarinen, Ilkka Järvilaturi; R: Ilkka Järvilaturi

Pimedad aknad (taastatud filmikoopia)

Veebruar 2008

Täispikk mängufilm

P: Maie Kerma; R: Tõnis Kask

LÜHIMÄNGUFILMID

Must Peeter

Veebruar 2008

Lühimängufilm, Luxfilm

P: Priit Pääsuke, Esko Rips; R: Priit Pääsuke

⇒ "Must Peeter"

Kontrolör

Veebruar 2008

Lühimängufilm, Revolver Film

P: Karin Reinberg; R: Jüri-Illimar Shestakov

Teine tulemine

Märts 2008

Lühimängufilm, Allfilm

P: Piret Tibbo-Hudgins; R: Tanel Toom

Veresidemed

Aprill 2008

Lühimängufilm, Baltic Film Production

P: Marianna Kaat; R: Kristiina Davidjants

⇒ "Amatöörid"

Amatöörid

Aprill 2008

Lühimängufilm, Vesilind

P: Riho Västriik; R: Marianne Körver

DOKFILMID

Dirigendi kõla

22. jaanuar 2008

Dokumentaalfilm, Myth Film

P: Helle Karis; R: Helle Karis

Aja meistrid

20. veebruar 2008

Dokumentaalfilm, Exitfilm

P: Anneli Ahven; R: Mait Laas

⇒ "Ajameistrid"

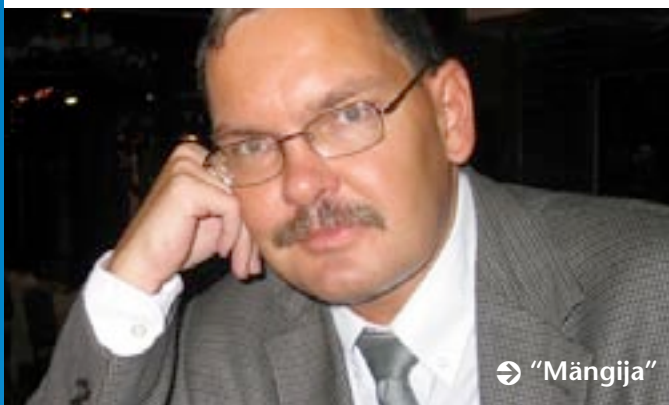
BAM – raudtee ei kuhugi

Veebruar 2008

Dokumentaalfilm, Allfilm

P: Piret Tibbo-Hudgins; R: Jouni Hiltunen

Mängija

Märts 2008

Dokumentaalfilm, Exitfilm
P: Peeter Urbla; R: Kaupo Kruusiauk

Muskusveise tagasitulek

Märts 2008

Dokumentaalfilm, Vesilind
P: Riho Västriku; R: Vassili Sarana

Tundras muutusteta

Märts 2008

Dokumentaalfilm, Vesilind
P: Riho Västriku; R: Dainis Klava

Lotmani maailm

Märts 2008

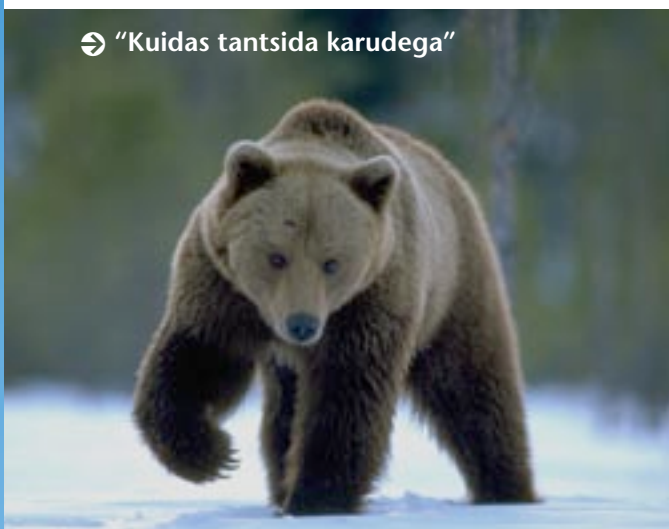
Dokumentaalfilm, Eetriüksus
P: Kiur Aarma; R: Agne Nelk

Kuidas tantsida karudega

Aprill 2008

Dokumentaalfilm, Vesilind
P: Riho Västriku; R: Paul-Anders Simma

↪ "Kuidas tantsida karudega"

Baruto

Aprill 2008

Dokumentaalfilm, Eetriüksus
P: Artur Talvik; R: Artur Talvik

Ants Eskola: Olla või mitte olla

Mai 2008

Dokumentaalfilm, Kaos World
P: Kristjan Paul Virve, Margus Pahtma;
R: Kristjan Paul Virve

Monument

Mai 2008

Dokumentaalfilm, Freyja Film
P: Tõnu Virve; R: Tõnu Virve

Ilusad inimesed

Mai 2008

Dokumentaalfilm, Ikoon
P: Vahur Laiapea; R: Vahur Laiapea

ANIMAFILMD

Elu ilma Gabriella Ferrita

Mai 2008

Animafilm, Eesti Joonisfilm
P. Kalev Tamm; R: Priit Pärn

Dialogos

Mai 2008

Animafilm, Eesti Joonisfilm
P. Kalev Tamm; R: Ülo Pikkov

Sõprus autorikino kodu

On saanud juba klišeeks, et 2007. aasta oli eesti filmile erakordne – kohalike tootjate filmid jõudsid oluliste rahvusvaheliste festivalide võistlusprogrammidesse, võitsid auhindu, saavutasid publikuedu kodumaal, PÖFFil käis rekordarv filmihuvilisi ning Euroopa Filmiakadeemia valis oma 2010. aasta auhinnatseremoonia toimumiskohaks Tallinna.

Selle kõige taustal jätkab ka Sõpruse kino vaatajaskond tõusutrendi, kerkides nüüd juba kaheksandasse kümnesse. On selge, et autorikino vaatajaskond suureneb aasta-aastalt, on tekkinud teatav stabiilsus ja kindlustunne, et head filmid jõuavad kinno aastaringselt ning olemas on koht, kus esilinastada väärikalt ka kodumaist filmi.

2007. aastal toimus Sõpruse kinos 71 008 piletiga külastust, millele lisandusid enamasti suure publikueduga ja täissaalidele korraldatud eriprogrammid ja seansid, mida pääses külastama tasuta. Viimaste hulgas olid populaarsemad traditsiooniliselt täissaalidele linastuv Hispaania filminädal mais ning septembri lõpupäevil Kaljo Kiisa mälestuseks korraldatud filmi „Hullumeelus“ linastus. Priipääsmega üritustest maksab mainida veel esmakordselt toimunud Ibeeria filminädalat südasuvel, Keskkonnaministeeriumi tellimisel toimuvat metsanädala filmiprogrammi maikuu ning Sleepwalkers tudengi-filmifestivali filmikooli hommikuid novembris.

Möödunud kalendriaasta sisse jäid 23 täispika filmi esilinastused, neist edukaim – Berlinale filmifestivali avanud ja tänava kolmele Oscarile kandideeriv „Edith Piaf – elusse armunud“ (La Môme, levitaja Tallinnfilm) – kogus 7 538 vaatajat. Ehkki prantsuse filmidel on Sõpruse kino repertuaaris väga kaalukas roll, kuulusid edukamate filmide hulka veel brittide

📍 „Edith Piaf - elusse armunud“ oli 2007. aastal edukaim Sõpruse kinos esilinastunud film.

„Kuninganna“ (The Queen, levitaja Tallinnfilm) 6 001 vaatajaga, Allfilmil toodetud kodumaine dokumentaalfilm „Laulev revolutsioon“ (Singing Revolution) 5 943 vaatajaga ja soomlaste „Mehe töö“ (Miehen työ, levitaja Estinfilmi) 3 905 vaatajaga. Aasta viimastel päevadel kogus ligi poolteisttuhat vaatajat Cannes'i filmifestivali avanud Hongkongi päritolu režissööri Wong Kar-wai Euroopas ja Ameerikas toodetud draama „Minu mustikakarva ööd“ (My Blueberry Nights, levitaja Tallinnfilm), mis esimese kolme linastusnädalaga kogus üle 4 500 vaataja ning jääb ilmselt ilmestama 2008. aasta edukaimate filmide nimekirja.

Eriprogrammidest olid tähelepanuväärseimad ja publikurohkeimad veebruaris Kultuuritegijate korraldusel läbi viidud Manifesti USA kultusfilmide festival ning I Jaapani animatsiooni filmifestival märtsis. Manifesti filminädal kogus 8 seansiga 2 045 vaatajat, anime-festivalil oli 9 päevaga 2 351 külastust. Mõlemad üritused said meedias hea kajastuse, sealjuures

Sõpruse kino edukaimad filmid 2007

KOHT	PEALKIRI	LEVITAJA	KÜLASTUSED	KASSATULU
1	Edith Piaf – elusse armunud	Tallinnfilm	7 538	536 320
2	Kuninganna	Tallinnfilm	6 001	468 440
3	Laulev revolutsioon	Allfilm	5 943	300 540
4	Mehe töö	Estinilm	3 905	319 280
5	Hindamatu	Tallinnfilm	2 972	218 610

Piletiga külastajad

2004. aasta*	47 111
2005. aasta	55 836
2006. aasta	67 244
2007. aasta	71 008
KOKKU	241 199
* Kino avati 17.02.2004	

tegid pika tutvustuse anime-festivali avamisest kõigi kolme kohaliku telekanali põhiuudised.

Eriprogrammidest jõudsid ekraanile veel „Simpel Sessioni“ rula- ja bmx-filmide programm, Portugali filminädal, eriprogramm „Fookus: Norra“, Prantsuse-Belgia filminädal, prantsuse filmidele ja nende ameerika uusversioonidele pühendatud filminädal „French Connection“, mälestusprogramm „Andrei Tarkovski – 75“, Prantsuse dokumentaalfilmide nädal „Loojate lood“, Noorte filminädal ja paljud teised. Pimedate Ööde Filmifestival korraldas tudengitele filmiööd nii kevad- kui sügispäevade raames ning koostöös Goethe Instituudiga linastas Sõpruse kinos R. W. Fassbinder kultussarja „Berlin Alexanderplatz“ taastatud versiooni. PÖFF laiendas oma kohalolekut ka põhifestivali raames: lisaks traditsioonilistele Sõpruse kinos toimuvatele alafestivalidele (Animated Dreams täies mahus, Sleepwalkers ja põhiprogramm osaliselt) toimusid seni Nukuteatris linastunud Just Filmi seansid Sõpruse kinos.

Eesti filmidest esilinastusid lisaks mainitud dokfilmile „Laulev revolutsioon“ Sõpruses põhifilmidena Dick Hoyeri draama „Võõras“ (Lugukala), Maiu Ingmani tragikomöödia „Mis iganes, Aleksander!“ (ringvaatena linastus filmi eest Anu Auna lühifilm „Indigo tuba“, mõlemad LuxFilm) ja Andri Luubi komöödia „Kinnunen“ (Eetriüksus). Toimusid ka eesti filmide korduslinastused, nende hulgas Marko Raadi „Nuga“ (Allfilm), Veiko Õunpuu „Sügisball“ (Kuukulgur Films), Ilmar Raagi „Klass“ (Amrion) ja kogupere animafilm „Leiutajateküla Lotte“ (Eesti Joonisfilm). Sügisel jõudis ekraanile Kaljo Kiisa legendaarse „Nipernaadi“ (Tallinnfilm) taastatud versioon.

Taastatud sai ka 1969. aasta laulupeost tehtud Jüri Müüri dokumentaal „Leelo“ koos Enn Säde dokumentaaliga filmi saamisloost – „Tuulepealsed leelod“ (Profilm). Uutest kodumaistest dokumentaalfilmidest helendasid Sõpruse ekraanil Urmas E. Liivi „Tervitusi Nõukogude Eestist“ (tootja Eetriüksus), Katrin Lauri „Debora Vaarandi aeg“ (Content Provider),

➔ 7. veebruaril esilinastub Sõpruse kinos Julian Schnabeli draama „Tuukrikell ja liblikas“, mis pärjati Cannes'is parima režii ja operaatori auhindadega ning kandideerib neljale Oscarile.

Rein Marani „Põdra kuningriik“ (Gaviafilm), Sulev Keeduse auhinnatud „Jonathan Autraaliast“ (F-Seitse), Valgevene poliitilist olukorda vahendav „Kalinovski väljak“ (Baltic Film Productions) ning terve rida lühidokumentaale sarjast „Eesti lood“.

Mõistagi on 2008. aasta plaanid veelgi suurejoonelisemad. Esimesel poolaastal jõuavad Sõpruse ekraanile mitmed juba PÖFFil linastunud ja varakult välja müüdnud filmid, nende hulgas Just Filmi programmis linastunud Gus Van Santi mõrvamüsteerium „Paranoid Park“ ja neljale Oscarile kandideeriv Julian Schnabeli hõrk draama „Tuukrikell ja liblikas“ Cannes'i filmifestivali võistlusprogrammist (mõlemad Tallinnfilm). Kevadel esilinastuvad Cannes'i ja Euroopa Filmiakadeemia võidufilm, Christian Mungiu „4 kuud, 3 nädalat ja 2 päeva“ (Cinema Nouveau), Steve Buscemi nutikas uusversioon Theo van Gogh'i draamast „Intervjuu“ ja Berlinaal publiku südamed võitnud Sam Garbarski draama „Irina Palm“ (mõlemad Tallinnfilm).

➦ Sam Garbarski draama „Irina Palm“ Marianne Faithfulliga peaosas jõuab „Sõpruse“ ekraanile aasta esimesel poolel.

Tallinnfilmi edukaimad levifilmid 2007

KOHT	PEALKIRI	KÜLASTUSED	KASSATULU
1	Edith Piaf – elusse armunud	9 606	644 644
2	Kuninganna	7 977	550 440
3	Hindamatu	3 442	241 535
4	Paani labürint	3 109	217 040
5	Klimt	2 896	215 015

Lisaks on oodata ekraanile mitmeid verivärskaid filme, mis PÖFFi programmi ei jõudnud. „Pingviinide marsiga“ maailma vallutanud prantsuse dokurežissöör Luc Jacquet' esimene mängufilm, võrratute loodus- ja loomakaadritega „Rebane ja laps“, jõuab Sõpruse ekraanile veel enne suurt suve. Muusikarohkeks teevad uue aasta legendaarse briti indie-bändi Joy Divisioni liidri Ian Curtise elu ja surma vaagiv „Kontroll“ ning Veneetsia filmifestivali raames avalikkusele esitletud Bob Dylani elulugu „I'm Not There“, milles astuvad peategelasena üles koguni kuus erinevat näitlejat, nende hulgas rolliga parima kõrvalosatäitja Oscarile kandideeriv Cate Blanchett ning äsjalahkunud noor Hollywoodi staar Heath Ledger.

Eriprogrammides jätkatame seni valitud teed. Toimuvad mitmed traditsiooniks saanud filminädalad, jätkub Kirjandus kinos sari ning uudisena jõuab kevade hakul ekraanile uus programm „Ainult friikidele“, mis Sõpruse kino üha publikusõbralikumat ja kaasaegsemat filmiprogrammi tasakaalustab tõeliselt tähelepanuväärsete ja eriliste teostega filmikunsti ajaloost, eesmärgiks kõrge linastus kvaliteet ja šokeeriv sisu. Endiselt on oodatud Eesti tootjate uued filmid, olgu need dokumentaalid, lühi- või täispikad mängufilmid, animatsioonid ja eksperimentaalteosed.

Enim tekitab muret linastusaegade nappus, kuivõrd Sõpruse kino opereerib vaid ühe kinosaaliga ning kinoõhtutele paneb piiri naabersaalist kostuv vali muusika. Sestap maksab uute filmide valmimisest ja linastusaegade soovist juba mitu kuud ette teada anda, et soovitud linastused varakult kavasse planeerida.

Katrin Rajasaare
Tallinnfilmi kino- ja levijuht

Avatud taotlusvoorud

Hetkel on MEDIAs avatud kaheksa taotlusvoorud erinevates toetusskeemides. Selle aasta alguses avanesid uued voorud kinolevi (valikuline ja automaatne) ja koolituse (initial training) toetusskeemides.

Varasematest taotlusvoorudest hakkab lähenema TV Broadcasting' u esimene tähtaeg - 22. veebruar. Alates käesolevast voorust on projektide hindamise ja punktide arvutamise süsteemis toimunud väikesed muutused - nüüd toimub hindamine saja punkti süsteemis. Taotlusvormides see midagi oluliselt ei muutnud, küll aga tasub enne taotluse täitmist uuel viisil kokku arvutada potentsiaalsed punktid (Vt. juhistes lk 11 ja 12).

Koolituse toetusskeemi Inital Training filmikoolidele suunatud voor avati teist korda. Esimesse vooru Eestist ühtegi taotlust küll ei esitatud, kuid Balti Filmi- ja Meediakool osaleb partnerkoolina koguni kolmes toetuse saanud projektis. Võrreldes eelmise korraga taotlemisprotseduuris suuri muudatusi ei

tehtud, taotlusvoorul on üks tähtaeg, milleks on 13. märts.

Taotlusvoor 16/2007: Arendustoetus üksikprojektidele ja projektide pakettidele, tähtaeg 15.04

Taotlusvoor 17/2007: Arendustoetus multimeedia projektidele, tähtaeg 15.04

Taotlusvoor 18/2007: Festivalid, tähtaeg 30.04

Taotlusvoor 19/2007: TV Broadcasting, tähtajad 22.02 ja 13.06

Taotlusvoor 27/2007: Automaatne kinolevitoetus, tähtaeg 30.04

Taotlusvoor 28/2007: Valikuline kinolevitoetus, tähtaeg 1.04 ja 1.07

Taotlusvoor 3/2008: Koolitus (initial training), tähtaeg 13.03

Anu Ernits
MEDIA Desk Eesti juht

Kaader filmist "Mina olin siin", millele eraldati MEDIA arendustoetus 2006 aastal.

Stipendiumifond

Kuna MEDIA koolituste vastu on huvi jätkuvalt suur, siis on MEDIA Deski koordineerida ka sel aastal stipendiumifond katmaks koolitaja osalemis-, reisi- või majutuskulusid erinevatel MEDIA koolitustel. Sel aastal on fondi suurus 187 760 krooni ning nagu alati on see mõeldud vaid MEDIA programmi poolt toetatud koolituste koolituskulude katmiseks.

MEDIA Deski stipendiumifondist taotlemiseks tuleks täita taotlusvorm ning lisada juurde koolitusprogrammi poolt väljasta-

tud vastuvõtukinnitus. Enne taotlemist oleks aga hea ühendust võtta MEDIA Deskiga. Stipendiumi taotlemise juhised ja taotlusvorm on tutvumiseks peagi üleval MEDIA Deski kodulehel www.mediadesk.efs.ee.

Hiljuti ilmus „Where to be trained in Europe 2008“ MEDIA koolituskataloog, kus on koos tutvustustega kirjas kõik MEDIA poolt toetatud koolitused sel aastal. Koolitusi on muide oluliselt vähem kui eelnevatel aastatel ning Euroopa Komisjon liigub pigem selles suunas, et toetada väiksema hulga programme, kuid varasema ühe aasta asemel oluliselt pikaajalisemalt. Elektrooniline kataloog saab MEDIA Deski kodulehelt lugeda alates jaanuari lõpust, eestikeelne trükiversioon sellest peaks teie postkasti jõudma veidi hiljem, veebruari alguses. Alati saab kataloogi küsida ka MEDIA Desk Eesti kontorst, mis alates veebruarist asub Kinomajas (Uus tn. 3).

2007 aasta kokkuvõte

Eelmine aasta oli Eesti jaoks üsna keskmine MEDIA-aasta. Kokku töid kohalikud filmitegijad Euroopast ära 284 743 eurot ehk 4,46 miljonit krooni. Kuna tulemused ei ole veel selgunud telelevi ja valikulise kinolevi viimaste tähtaegade osas, siis on lootust et eelmise aasta toetussumma ulatub siiski 300 000 euroni, nagu see viimastel aastatel tavapäraselt olnud on.

Kultuuriministeeriumi filmivaldkonna toetused 2007. aastal

Ministri käskkiri 15. veebruar 2007 nr 69

„Filmide levi ja filmiürituste toetamine”

1. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Kuninganna“ kinolevi toetus 20 000 krooni
2. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Tüütu mees” kinolevi toetus 50 000 krooni
3. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Uneteadus” kinolevi toetus 36 000 krooni
4. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Äärelinna tuled” kinolevi toetus 27 000 krooni
5. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Kõik nähtamatud lapsed” kinolevi toetus 50 000 krooni
6. AS Tallinnfilm – kino „Sõprus” tegevustoetus 400 000 krooni
7. OÜ Estinifilm - mängufilmi „Röövel Hotzenplotz” kinolevi toetus 20 000 krooni
8. Haapsalu Kultuurikeskus - Haapsalu Õudusfilmide Festivali korraldamine 50 000 krooni
9. Eesti Kunstiakadeemia – Rahvusvahelise konverentsi „Via Transversa: Lost in the Former Eastern” korraldamine 45 000 krooni
10. Eesti Rahva Muuseum – Tartu visuaalne kultuurifestival „Maailmafilm 2007” korraldamine 100 000 krooni
11. Eesti Kunstimuuseum – Kultuuridokumentalistika KUMU-s, 2007 aasta, I poolaasta 50 000 krooni
12. MTÜ Matsalu Loodusfilmide festival – 2007. aasta festivali läbiviimine 75 000 krooni
13. MTÜ BE – rahvusvahelise filmiürituse „Baltic Event 2007” korraldamine Tallinnas 78 000 krooni
14. MTÜ Nukufilmi Lastestudio – Koolivaheaja kursus „Elavad kujud” korraldamine 4945 krooni
15. Eesti Filmiamatööride Liit – 2007. aasta tegevustoetus 97 000 krooni
16. Tartu Üliõpilasmaja – ürituse „Tudengifilm 2007” korraldamine 10 000 krooni
17. SA Kultuurileht – „Valik uusi eesti lühifilme” DVD levitamine TMK 2007. a. märtsinumbri vahel 20 000 krooni
18. MTÜ Kinoliit – „Eesti filmi päevad 2007” korraldamiseks 70 000 krooni
19. OÜ Nukufilm – Nukufilmi 50 juubeliürituste korraldamine 300 000 krooni
20. MTÜ Eesti Filmiajakirjanike Ühing – Eesti Filmi

elektrooniline andmebaas, esimese mooduli väljatöötamine 82 175 krooni

21. AS Tallinnfilm – dokumentaalfilmi „Leelo” taastamine 80 000 krooni
22. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Ideaalmaastik” algmaterjalide ost 50 000 krooni
23. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Nipernaadi” taastamine 250 000 krooni

Ministri käskkiri 13. märts 2007 nr 113

„Rahvusvaheliste koostööfilmide tootmine ja lastefilmide toetamine”

1. OÜ Kuukulgur Film – dokumentaalfilmi „Fritsud ja Blondiinid” tootmiseks 250 000 krooni.
2. OÜ Lege Artis Film – mängufilmi „Georg” tootmise lõpetamiseks 1 000 000 krooni.

Ministri käskkiri 18. aprill 2007 nr 160

„Filmide levi ja filmiürituste toetamine”

1. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Paani labürint” kinolevi toetus 40 000 krooni
2. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Klimt” kinolevi toetus 45 000 krooni
3. AS Tallinnfilm – 1 Jaapani Anime Festivali korraldamine 10 000 krooni
4. AS Tallinnfilm – filmipäevad „Fookus Norra” korraldamine 20 000 krooni
5. AS Tallinnfilm – Hispaania filminädala korraldamine 14 400 krooni
6. OÜ Kuukulgur Film – „Jan Uuspõld läheb Tartusse” rahvusvahelise filmikoopia valmistamine 65 000 krooni
7. OÜ Vitamin K Film – mängufilmi „Magnus” rahvusvahelise filmikoopia filmi ja tutvustusmaterjalide valmistamine 100 000 krooni
8. OÜ Estinifilm - mängufilmi „Kordus” kinolevi toetus 28 000 krooni
9. OÜ Joonisfilm – luulekasseti „Must lagi” DVD väljaandmine 25 000 krooni
10. MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival – PÖFF-i suvekino „Fassbinder: Berliin-Alexanderplatz” seansside korraldamine 25 000 krooni
11. MTÜ Kinobuss - dokumentaalfilmi „Laulev revolutsioon” kinolevi korraldamine 35 000 krooni

12. MTÜ Kinobuss - mängufilmi „Jan Uuspõld läheb Tartusse” kinolevi korraldamine 30 000 krooni

13. MTÜ Kinobuss - mängufilmide „Nuga” ja „Klass” kinolevi korraldamine 40 000 krooni

Ministri käskkiri 04.07. 2007 nr 260

„Filmide levi ja filmiürituste toetamine”

1. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Siseimpeerium” kinolevi toetus 60 000 krooni

2. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Edith Piaf (La Vie En Rose)” kinolevi toetus 30 000 krooni

3. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Teiste elud” kinolevi toetus 50 000 krooni

4. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Hingus” kinolevi toetus 50 000 krooni

5. AS Tallinnfilm – Ibeeria filminädala korraldamine 14 400 krooni

6. OÜ Amrion – mängufilmi „Klass” rahvusvahelise filmikoopia valmistamine 70 000 krooni

7. OÜ Estinfilm - mängufilmi „Mehe töö” kinolevi toetus 39 000 krooni

8. OÜ Estinfilm - mängufilmi „Pörsapoiss Kuti seiklused” kinolevi toetus 35 000 krooni

9. MTÜ Kinobuss - rändfilmifestivali „Kinolodi” korraldamine 80 000 krooni

10. MTÜ Kinobuss - filmiürituse „Eesti Filmi Suvepäev” korraldamine 20 000 krooni

Ministri käskkiri 17. mai 2007 nr 195

„Rahvusvaheliste koostööfilmide tootmine ja lastefilmide toetamine”

1. OÜ Exitfilm - mängufilmi „Kuhu põgenevad hinged” tootmise lõpetamiseks 850 000 krooni

Ministri käskkiri 13. juuli 2007 nr 265

„Rahvusvaheliste koostööfilmide tootmine ja lastefilmide toetamine”

1. OÜ Kaksikümme neli - dokumentaalfilmi „Kehastumine muusikas” tootmiseks 200 000 krooni

2. OÜ Film Tower Kuubis - dokumentaalfilmi „Cubaton” tootmiseks 200 000 krooni

3. OÜ Ahv - lühimängufilmi „Teisel pool” tootmiseks 150 000 krooni

4. OÜ Exitfilm - mängufilmi „Külaline” tootmiseks 250 000 krooni

Ministri käskkiri 18. oktoober 2007 nr. 339

OÜ Amrion - mängufilm „Mina olin siin. Esimene arest” tootmiseks 1 000 000 krooni

Ministri käskkiri 1. november 2007 nr. 355

„Filmide levi ja filmiürituste toetamine”

1. AS Tallinnfilm – mängufilmi „Minu mustikakarva ööd” kinolevi toetus 55 000 krooni

2. AS Tallinnfilm – kinomehaanikute koolituskursuse korraldamine 30 000 krooni

3. MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival – Heino Parsi austamistseremoonia korraldamine 11. PÖFF raames 25 000 krooni

4. MTÜ Kinobuss - filmifestivali „Koolifilm 2007” korraldamine 50 000 krooni

5. MTÜ Kinobuss - lastefilmi „Džungliloom Hugo” kinolevi toetus 45 000 krooni

6. OÜ Listway - Vene filmide festivali korraldamine Tallinnas 65 000 krooni

7. MTÜ Eesti Filmi Andmebaas – Eesti Filmograafia elektrooniline andmebaas 70 000 krooni

8. OÜ Taska Production – Taastatud mängufilmi „Noored kotkad” levitamine 60 000 krooni

9. AS Tallinnfilm – Nukufilmide „Peetrikese unenägu”, „Ott kosmoses”, „Põhjakonn”, „Nael”, „Hiirejaht” ja „Inspiratsioon” taastamistööde alustamine 107 825 krooni

Programmi „Kino tuleb tagasi” toetused

1. Haapsalu Linnavalitsus - filmiprojektorite soetamiseks 400 000 krooni

2. Tapa Linnavalitsus - kinoheliseadmete soetamine 368 000 krooni

3. Jõgeva Linnavalitsus - filmiprojektorite, heliseadmete ja ekraani soetamine 1 008 000 krooni

4. Sillamäe Linnavalitsus - filmiprojektorite, heliseadmete ja ekraani soetamine 1 350 000 krooni

5. Eesti Ajaloomuuseum - videoprojektori ja ekraani soetamine 114 247 krooni

6. OÜ Ateena Maja - filmiprojektorite, heliseadmete ja ekraani soetamine 500 000 krooni

7. Elva Linnavalitsus - kinoheliseadmetele uute helilugejate soetamine 10 000 krooni

8. Rapla Linnavalitsus - kinoheliseadmetele uute helilugejate soetamine 29 000 krooni

9. Halinga Linnavalitsus - kinoheliseadmetele uute helilugejate soetamine 25 000 krooni

10. Varstu Linnavalitsus - kinosaaali toolide soetamine 283 800 krooni

11. MTÜ Kinoliit - 2 filmiprojektori soetamine koos lisavarustusega 876 953 krooni

12. MTÜ Kinoliit - uue kinoekraani soetamine ja paigaldustööd 105 922 krooni

Tähtajad 2008

Rahvusvaheliste koostööfilmide tootmine ja lastefilmide tootmistoetuste toetustaotluste esitamise tähtajad on **31.01.2008** ja **30.05.2008**.

Levitoetuste ja filmiürituste taotluste esitamise tähtajad on **10.03.2008**, **09.06.2008** ja **13.10.2008**.